

promet med opazovalnico in med hotelom. Po zimi se pač zgodi, da so učenjaki, izvzemši telefon in radijo, po cele tedne odrezani od sveta. Cela štacija je obdana od ledene skorje, da je komaj uganiti, kaj bi se naj skrivalo pod debelo ledeno odejo. Radi zime je dohod pod skalami, ker sicer bi bil sploh nemogoč.

Tukaj živijo in raziskujejo: Nemci, Francozi, Italijani, Angleži in Amerikanci v najboljšem sporazumu. Nekateri od nastavljenecv morajo skrbeti tudi za kuhinjo in čiščenje kože. Tu in tam se poslovi kateri od opazovalcev in se poda zopet med svet tri tisoč metrov globoko v dolino. Drugi pride na njegovo mesto in prisopiha skozi predor v prostovoljno šamoto za več mesecev.

V denarnem oziru je delo v več tisoč meterski višini osigurano. Nemčija in Angleška prispevata letno 100.000 frankov, Francija ter Avstrija po 50.000 in Amerika letno 185.000 švicarskih frankov. Obe železnici, ki sta zgrajeni v bližini opazovalnice, morata skupno plačevati letnih 200.000 frankov. Poleg teh vsot prejema opazovalnica še zasebne podpore. Letni dohodki so tako izdatni, da bodo celo štacijo znatno povečali in jo opremili z največjim daljnogledom.

*

Zamenjam izborna vino iz najboljših vinogradov za suha bukova drva ali za rezan les. Franjo Gališek, Maribor, Razlagova ulica št. 25. 1092

Vsi hmeljarji se obveščajo, da se bo v nedeljo dne 2. avgusta t. l., ob pol 9. uri dopoldne vršil v Roblekovi dvorani v Zalcu običajni shod hmeljarjev, pri katerem se bo poročalo in razpravljalo. Zborovanja se lahko udeleži vsak hmeljar.

*

Vprašanja in odgovori.

K. S. v Sp. P.

Moj sin je služil za hlapca, pa mu je voz v gozdu zlomil nogo. ali lahko zahteva kako odškodnino?

Odgovor:

Glede zavarovanja poljedelskih delavcev in hlapcev zoper nezgode imate v koledarju Kmetijske Jzveze za leto 1931 obširno popisano. Preberite in boste vse vedeli!

K. K. v L. V.

Veje iz sosedovega gozda visijo v moj sadonosnik. Ali jih lahko posekam?

Odgovor:

Zahtevajte najpreje, da jih sosed odstrani. Ako jih noče, jih smete posekati v kolikor gredo na vaš svet.

J. Z. M.

Izšla je naredba, da morajo od 17. junija 1932 dalje biti na zavornih kolesih samo široka platišča. Kaj bomo kolarji z lesom za ozka platišča, ki jih že imamo? In za nova tudi ne bomo imeli pravočasno dovolj suhe-

ga lesa. Ali bomo kaznovani, če bomo delali ozka platišča?

Odgovor:

Odredba bo ostala najbrž v veljavi, ker pa si tudi kmetje ne bodo mogli pravočasno zaradi pomanjkanja denarja omisliti vsi novih koles, bodo gotovo kmetijske organizacije posredovale, da se od tedaj dalje novih ne bo smelo delati z ozkimi platišči, stare pa se bo porabilo. Vi torej do tedaj lahko delate po dosedanem načinu, da vam les ne ostane, ker pozneje boste težko dobili odškodnino zanj!

J. V. v L. Z.

Lani sem plačal 1000 Din preveč, sedaj pa mi odračunavajo le direktan davek, doklade pa moram plačati posebej, če tudi imam še tam v dohro?

Odgovor:

Računsko gotovo tako delajo. Toda vi lahko od davčne uprave s posebno vlogo zahtevate, da se vam presežek v celoti obračuna. Sklicujte se na pomanjkanje denarja.

M. K. v K.

Višji državni uradnik je oče mojemu otroku. Plačuje le Din 100 mesečno. Ali lahko zahtevam zvišanje?

Odgovor:

Pojdite na sodnijo z varuhom otroka in boste dobili navodilo, ker vam mora več plačevati.

M. J. v B.

Na davkarji sem zahteval davčno knjižico, pa je nisem dobil. Skliceval sem se na to, da sem bral v »Slov. Gospodarju«, da jo lahko vsak zahteva, pa je rekel uradnik, da naj vam jo pa »Slov. Gospodar« da. — Ali je res ne morem dobiti?

Odgovor:

Pošljite nam naslov dotičnega uradnika. Do davčne knjižice imate pravico in vam jo na zahtevo mora dati.

A. B. C.

Vsled postopanja kazenskega sodnika trpim ogromno škodo. Ali zamorem zadevo pojasniti ministrstvu pravde?

Odgovor:

Ni jasno, kako je to postopanje? Ali je sodba? Tedaj imata rekurz in ko ste vse inštanice obšli, je konec. Ministrstvo se tu ne vtiika. Prosite na dvor za propravo škodel!

S. K. v K.

Sosed mi je naenkrat prepovedal voziti seno preko njegovega travnika. Drugod ga sploh ne morem, ker je travnik obkrožen. Znosil do 4000 kg sena tudi ne morem. Kaj naj storim?

Odgovor:

Vozite dalje po isti poti kot dosedaj, ker vam mora pustiti že zaradi zastarelosti. Ako mu ni prav, naj toži.

M. H. v B.

Sosedje gonimo po neki poti živino na pašo že 31 let. Sedaj nam jo posestnik prepoveduje. Kaj naj storimo?

Odgovor:

Gonite dalje, pravico uporabe poti ste priposestvovali. — Pa sporazumite se s sosedom in mu ne delajte nalašč kake škode.

L. M. v P.

Ali bo denar res padel in ali je bolje obdržati posestvo kot imeti denar?

Odgovor:

Naš dinar je sedaj bolj trden kot je sploh kdaj bil, ker ima zlato podlago. Glede drugega vprašanje pa vam ne vemo svetovati. Eden ima raje posestvo, drugi denar.

F. R. v R.

Imam terjatev 500 Din po možu po neki pogodbi iz posestva. Vknjiženo to ni. Ali jo lahko zahtevam?

Odgovor:

Terjatev je propadla, ker je niste tekem treh let izterjali. Ako bi bilo vknjiženo, bi bilo seveda drugače.

V. S. v K.

Zoper nepravilno tehtanje sem vložil tožbo. Stranke niso hile zaslišane. Obsojen sem bil. Kaj naj storim?

Odgovor:

Ni jasno, ali je bila že sodnijska razprava? Tudi ne, če ste bili obsojeni radi tega, ker ste se pritožili ali pa zaradi žalitve. Vsak nov slučaj si zapomnite, dokažite, nakar se šele prikažite.

C. S. iz V.

Imela sem vloženih 200 kron od leta 1900. Lani sem dobila le Din 19.50. Na drugo enako vlogo pa sem dobila Din 85.—. Pravijo, da so dali v vojno posojilo, ko sem bila mladoletna. Ali je varuh dolžen sedaj mi povrniti vse in če tudi v sedanji veljavi?

Odgovor:

Varuh tega ni dolžen povrniti niti v tedanji niti v sedanji veljavi. Vprašanje vojnih posojil je pri nas še odprto. Če se bo kaj dobilo, se še ne ve.

H. K. v D.

Kdo določa, katere občinske ceste se naj popravljajo, ali župan ali občinski odborniki?

Odgovor:

Navajeni smo, da se župan drži sklepa občinskih odbornikov. Toda v sedanjem položaju odgovarja pravzaprav on sam, odborniki se lahko pritožijo na sreskega načelnika.

V. D. S. P.

Ali se v banki dobi posojilo brez obresti? Ali dobim kako nagrado, če predložim novo abecedo?

Odgovor:

Ni banke, ki bi vam dala posojilo brez obresti. — Za abecedo vam nihče ne bo nič dal.

*

Grozdje v gospodinjstvu.

Vinska kriza je tolika, da so začeli vinogradniki misliti tudi na to, če bi se ne dalo kako drugače uporabiti grozdje, če ne vse, vsaj lepše. Zato je pričakovati to jesen veliko prodajo grozdja. So kraji, kjer sploh grozdja ni, pa bi ga ljudje radi zobali, toda ne dobijo ga, tudi za drag denar ne.

Grozdje naj postane naša hrana kakor vsak drug sad. Kolikor mogoče ga veliko svežega povžijmo! Zato predlagamo, da ga boste lepo pripravile za pošiljanje in tam, kjer ga nimate, da boste naredile propagando, da se mora grozdje zobati, da se ga bo naročilo. Tako boste gospodinjje pomagale druga drugo, vse skupaj pa težkemu gospodarskemu položaju, da bo preje konec teh težav.

Grozdje uživati je izredno zdravo, ker ima na najlažji način prebavljivega sladkorja in drugih sestavin, bolj kakor drugo sadje. Grozdje je gotovo

najzlahotnejši sad in je namenjen, da se ga kot sad uživa in ne samo stiska, da se dobi iz njega vino, ki ga je tako težko unovčiti.

Tu sedaj sledijo navodila, kako se grozdje pošilja po pošti: Za pošiljanje po pošti se odberejo zdravi in zreli grozdi. Vsaka nagnita ali sicer nezdrava jagoda se s škarjami odstriže. Pri izbiri vrste grozda pazi na to, da pripraviš za pošiljanje samo ono grozdje, ki ima debelo lupino. Malvazija in žlahtnina sta najboljši za to. Grozdje natrgaj v suhem vremenu in ga rahlo polagaj v košek. Povsod lahko dobiš za to posebne priročne košarice. Predno ga odpošlješ naprej, ga ne spiraj z vodo. Pač pa suhega zavij vsak grozd posebej v tenek bel papir. Ob strani košarice daj močan ovojni papir ali pa neškropljeno trtno listje. Enako tudi na vrhu košarice, ki jo napolni zvrhano, nakar položi na grozdje pokrov in lahko malo stisneš, če tudi kako jago do raniš. Grozdje mora biti precej na tesnem, da se ne kotali v košarici sem in tje. Pokrov dobro priveži in na njem napravi naslov, kamor pošiljaš, s pripombo, da je v košarici grozdje. Isto tudi, če pošiljaš v večjih koših po železnici.

Za 1 kg grozdja lahko vedno dobiš toliko, kolikor pozneje za 1 liter vina. Pa za 1 liter vina rabiš do 2 kg grozdja, pa še ne veš, kako ga bo mogoče prodati.

Ko pride grozdje po pošti, ga je treba takoj ven vzeti, ranjene jagode odstraniti in na rahlo razložiti v hladni sobi. Kako veselje bodo imeli pri mizi, ko jim boste kot dobra gospodinja postregla z grozdem! Namesto drugih dragih sladkarij, kmetske gospodinje, sezite po grozdih naših vinogradnikov, ki so v velikih skrbah, kako vnovčiti te pridelke!

Vse gospodinje, ki želijo grozdje odpošiljati po pošti, naj sporočijo svoj naslov na Štajersko vinarsko zadrugo Maribor.

Persil za pranje perila

Kako zlepiš skupaj razbiti porcelan?

Kupi si v trgovini navadnega arabskega gumija v tekočini in tej primešaj žganega gipsa, da nastane precej gosta kaša. S to snovjo namaži potem one robe, ki jih hočeš zlepiti. Plast naj ne bo predebela. Pusti, da se tri dni suši, na tem mestu se ti posoda ne bode več prelomila.

Ako ti pušča petrolejka,

ker je natrta, napravi v posodo za steklenico raztopljenega galuna, ki si ga preje raztopila v pločevinasti žlici, nakar se posoda hitro v galun potopi. Galun se takoj strdi in posoda ne bo več puščala.

===

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg z dne 25. julija 1931. Na ta trg so pripeljali šepharji 26 komadov svinj, Svinjsko meso je bilo po 14 do 15 Din, slanina 12 do 14 Din. Kmetje so pripeljali 16 voz sena po 75 do 95 Din, 2 voza glave po 80 do 85 Din, 6 vozov slame po 45 do 55 Din.

Krompir 2 do 3, čebula 3-6, česen 14, zelje glava 1-3, kumarce 1-3. Pšenica 2, rž 1.50, ječmen 1.50, oves 1 do 1.50, proso 2.50, ajda 1.50. Luščeni grah 10-12. Kokoš 25 do 45, piščanci 20-60, raca 15-25, gos 30-40, domači zajec 7-30. Buče 1-3, paradižniki 3-5, maline 6-8, grozdje 18-20, marelice 16-20, hruške 4-8, jabolka 5-8, breskve 18-20. Mleko 2-3, smetana 12-14, surovo maslo 30-36, in med 12-14.

Mariborski svinjski sejem dne 21. 7. 1931.

Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 224 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 50 do 80 Din, 7 do 9 tednov stari 90 do 120 Din, 3 do 4 mesece stari 150 do 230 Din, 5 do 7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8 do 10 mesecev stari 450 do 500 Din, 1 leto stari 600 do 700 Din, 1 kg žive teže 6 do 7.50 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 136 svinj.

Sejem na Sv. gori nad Sv. Petrom.

V torek dne 4. avgusta t. l. se vrši na Sv. gori nad Sv. Petrom, v občini Sveti Peter pod Svetimi gorami — velik živalski sejem in kramarski sejem. Znano je, da so sejmi na Sveti gori izmed

Januš Golec:

Guzaj.

31

Ustreljenega sta stražila oba orožnika, sicer ni bilo videti žive duše daleč na okrog. Vse se je poskrilo, vse potihnilo, ko je ležal mrtev na tleh oni, v katerega je trdno veroval ter mu zapuval svoje težnje revež od St. Jurja do Brežic in sta se tresla pred njim noč in dan gospod ter bogataš... Niti žandarja se nista pomenkovala med seboj pri pogledu na okrvavljeni plen, ki jima je zašel pred puškino cev le po nepredvidnosti in slučajno. Vendar sta bila zmagovalca nad proslulim in takorekoč nepremagljivim roparskim glavarjem lahko ponosna na čin, ki je zahteval precej junaštva in prezira lastnega življenja. Ovenčala sta se s slavo, storila dolžnost in odrešila te kraje strahovalca oblasti in vseh premožnejših slojev.

Sodna komisija in pokop.

V Slivnici zbrana orožniška četa je slišala streljanje na vrhu, a si ga ni znala razložiti. Vsi pozvani žandarji so že bili na mestu, da bi se lotili v gostem mraku izsleditve Guzaja, katerega je tirjal iz njihovih rok graški deželni glavar živega ali mrtvega. Poveljnik čete je že hotel začeti s poukom ter natančnimi navodili, dveh iz planinske postaje še vedno ni bilo. Tovariši so čakali v nevolji na zakasnela, že zopet so odmevali v dolino s Košanske višine strelji in kar večkrat en za drugim. Nekateri so bili glasnega mnenja, da ni izključeno, če se nista srečala Grizold in Stres z onim, katerega šele hočejo loviti. Mogoče kličeta s strelji na pomoč. Kaj če ju je napadel Guzaj s celo bando? Oha bodo pobili in to takorekoč vpričo cele žandarske čete, ki ždi v Slivnici prekrizanih rok in se niti ne zmeni za strelne klice na pomaganje. Nekaj krvavega se mora vršiti na hribih, sicer bi ne bilo padlo toliko strelcev v presledkih in pet kar eden za drugim. Na vse te resne pomisleke tudi

Drugačo mišljeno.

Mati je večkrat dečo opomnila, naj na večer prav lepo molijo, da bodo lahko in udobno spali. Nekega večera je menil Tonček: »Mama, jaz ne bom več zvečer molil. Jaz sem poskusil ter sem spal prav lahko tudi brez večerne molitve!«

Pepček (iz šole):

»Mama, gospod katehet je rekel, če bom priden, da pojdem v presveta nebesa.« — Mati: »No, ali ni prav tako?« — Pepček: »O ne, Vi ste pa meni še včera rekli, da bom šel na Bled, če bodem priden. Kdor od vaju dveh je govoril resnico, ti ali gospod katehet?«